

Monumentnummer*: 509374

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 juni 2004
Kadaster deel/nr 82708/41

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Renswoude	Renswoude	Utrecht

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Renswoude	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Renswoude	G			15

*Omschrijving***

HOOFDGEBOUW (Kasteel Renswoude).

Het huidige hoofdgebouw (kasteel Renswoude) van de historische buitenplaats Renswoude, gelegen op een thans deels omgracht kasteleiland, dateert in oorsprong uit ca. 1654. In dit jaar werd, waarschijnlijk ter plaatse van het voorgaande slot dat ook wel de Borchwal werd genoemd, het huidige kasteel Renswoude in Hollands-classicistische stijl gebouwd. Het ontwerp van het huis wordt toegeschreven aan de Utrechtse bouwmeesters Gijsbert Theunisz. van Vianen en Pieter Jansz. van Cooten. Het onderkelderde kasteel heeft een rechthoekige plattegrond en is twee bouwlagen hoog. De hoofdmassa van het kasteel bestaat uit twee evenwijdig geplaatste vleugels, die overkapt worden door met leien gedekte zadeldaken en afgesloten worden door bakstenen topgevels. De voorgevel wordt aan beide zijden geflankeerd door een wat naar voren springende hoektoren. De beide hoektorens hebben een jongere bouwdatum en dateren van vòòr 1705. De voorgevel is voorzien van een drie traveeën brede middenrisaliet die tot een vierkante toren van vijf bouwlagen is uitgebouwd. De toren wordt overkapt door een met leien gedekt zadeldak, bekroond door een vergulde bol. De achtergevel is voorzien van een middenrisaliet met fronton en is deels wit gepleisterd, vanwege het effect dat in de spiegeling van het water ontstaat. Joost Gerard Taets van Amerongen verbouwde het huis vanaf 1816, waarbij hij onder meer een aantal oorspronkelijke vensters verving door empire-schuiframes. Zijn zoon Maximiliaan Jacob Leonard Taets van Amerongen liet de hele voorgevel van empirevensters voorzien en liet tevens ter breedte van de risaliet een buitentrapp met bordes en veranda aanleggen. Tijdens een in 1976 grotendeels voltooide restauratie werd de voorgevel weer voorzien van kruiskozijnen -waarvan een aantal van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onderluiken is voorzien-, werd de buitentrap teruggebracht naar zijn oorspronkelijke proporties en werd de veranda verwijderd. In 1985 verwoestte een uitslaande brand delen van het interieur en de kapconstructie van het huis, die kort daarna werden hersteld. Interieur: Het huis bezit nog grotendeels zijn midden-17de-eeuwse indeling. In het interieur bevinden zich een aantal interessante onderdelen die deels uit de bouwtijd van het huis stammen (waaronder een aantal deuren en binnenluiken). In het interieur bevinden zich onder meer een kasteelkeuken met grote schouw en pomphuis, een laat 17de-eeuws stucplafond aangebracht ten tijde van Frederik Adriaan van Reede in de hal van de bel-etage. De paneeldeuren op de bel-etage zijn vroeg-18de-eeuws en enkele vertrekken zijn voorzien van cassettenplafonds. In de salon aan de zuid-westzijde van het kasteel bevindt zich een Utrechtse schouw met een venster waarvoor een spiegel geschoven kan worden. Bijzonder zijn ook de schouwen. In een aantal ruimtes bevinden zich succesievelijk een 17de-eeuwse grijs marmeren schouw met kolommen, een directoir schoorsteenmantel in grijs en wit marmer, een bruin marmeren schouw uit ca. 1840 met wit marmeren consoles, een neo-rennaissance schouw met eikenhouten kap en zandstenen hermen uit ca. 1600. In de salon aan de noord-oostzijde bevinden zich, evenals in de bibliotheek in de noordelijke toren, enkele bovendeurstukken. In de salon zijn er drie voorzien van putti uit ca. 1700 en in de bibliotheek bevindt zich een bovendeurstuk met een voorstelling van een badende nimf verjaagd door een faun.

Waardering

HOOFDGEBOUW (kasteel Renswoude) behorende tot de historische buitenplaats Renswoude is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving die wordt toegeschreven aan de Utrechtse bouwmeesters Gijsbert Theunisz. van Vianen en Pieter Jansz. van Cooten;
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het interieur;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de historische tuin- en parkaanleg in landschapsstijl, aangelegd tussen 1810 en 1818 binnen een nog in hoofdlijnen bestaande 16de- en 17de-eeuwse formele aanleg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument